

Pas godt på de 'naturlige stauder'

Nogle vil måske kalde det 'ukrudt', men mange af de vilde naturlige planter har stor betydning for insektlivet og dermed også fugle og andre dyr – og så kan de være meget smukke. Tænk bare på Anemoner, Skt. Hansurt, Violer eller Orkideer.

De naturlige stauder kommer, hvor de vil, så det gælder om at passe på dem. Måske kan de flyttes med forsigtighed, men typisk er de tilpassede til lige bestemt den jord og de lysforhold, de har valgt. Så pas på dem og nyd dem. Det giver en vildere og smukkere naturgrund!

Årets gang på naturgrunden

Pleje af en naturgrund er helt forskellig fra plejen af en have. På naturgrunden sker det meste af plejen i vinterhalvåret, hvilket jo er rart, når man gerne vil kunne slappe af om sommeren. Her giver vi et bud på en 'årskalender' for naturplejen – lige til at klippe ud og gemme.

Det er vigtigt at fastholde eller udvikle naturen på grundene, hvis vi gerne vil have mange sommerfugle og andre insekter, og vi gerne vil give fuglelivet gode muligheder – kort sagt, hvis vi gerne vil have biologisk mangfoldighed.

Januar til marts:

Dette er den travle tid på fritidshusgrunden. Temaet er **oprydning**.

- **Nedfaldne grene, kviste og blade rives sammen og køres væk sammen med det visne græs.** Dette skal gøres for at fjerne næring/gødning fra jorden. Kviste, blade og vissent græs bliver hurtigt omsat/nedbrudt til næring der stimulerer de grådige planter, som sjældent er de mest spændende. Lidt kvas eller en træstamme, der får lov til at falde naturligt hen, kan give rum for en masse spændende insekter og andet småkryb, så selvfølgelig er det ikke meningen, at alt skal støvsuges.
- **Lyngen ses efter.** Har du hedelyng på grunden er det særlig vigtigt at fjerne blade, kviste og vissent græs mellem lyngen.
- **Beplantningen gås efter.** Er buske og træer begyndt at vokse lidt rigeligt ind i hinanden sidste sommer må der tyndes ud. Det gøres efter princippet; **Vælg hvad der skal bevares – og fjern det der generer de bevaringsværdige buske og træer.** Det kan også være noget er blevet for stort og så skal det jo væk – **helt væk**, ikke bare skæres ned til den højde, man synes er passende.

For husk at **væksten følger savnen**. De nye skud kommer lige under det sted, hvor du saver træet over – hvis de altså kommer. Typisk vil løvtræerne og buske kunne danne nye skud, mens nåletræerne ikke kan 'bryde fra hårdt ved', som man siger.

- **Fuglekasserne skal tømmes, rengøres** og eventuelt repareres.

April – maj:

Der er stadig travlhed, men nu er temaet **planlægning**.

- **Græsarealerne slås første gang**. Det gøres bedst med le, næstbedst med græstrimmer eller kratrydder. Slåhøjden skal være 10-15 cm (altså noget højere end de fleste græsslåmaskiner kan præstere). Men inden du går i gang, skal området kigges igennem for spændende nye vækster. Nye buske og træer skyder op alle vegne, og nogle skal måske flyttes, mens de er passende små. Andre skal bare klippes væk. Andre skal måske have lov til at blive stående – fordi de kan få en god virkning det sted, de har valgt at vokse – og skal derfor markeres med en pind e.l. inden slåningen sættes i gang. Du har måske også markeret nogle spændende 'naturlige stauder' (se neden for) i efteråret, og her skal slåningen jo også ske med forsigtighed.
- **Husk at rive afklippet sammen og køre det væk**. Igen fordi det er vigtigt at modvirke opbygningen af næring i jorden.

Juni til august:

Så er det **tid at slappe af og nyde sommeren**. Beplantningen er gjort klar, så der skal ikke ske mere...

- Kun hvis der er områder af grunden, hvor du er i gang med at fjerne næring, skal græsset slås i løbet af sommeren (og rives sammen og køres væk!). Det kan f.eks. være steder, hvor der vokser mange brændenælder eller græsset bliver meget højt og tæt.

September – oktober:

Der er stadig masser af tid til at slappe af og nyde naturen, men der skal også **evalueres**. Virkede planlægningen? Hvad skal der ske ved den kommende vinters fældninger og beskæringer?

- **Stauderne markeres**. Mens du nyder de 'naturlige stauders' højsæson i eftersommeren, kan du passende give dem en diskret markering med små pinde e.l., så det er nemt at passe på dem, når græsset slås.
- **Græsarealerne slås anden gang**. Tidspunktet afhænger af, om der er uønskede planter, som skal væk, for så skal der slås, inden de kaster deres frø. Er der derimod planter, du gerne vil have flere af, skal slåningen udskydes, til du kan se, at de har kastet deres frø. De markerede stauder skal naturligvis bare have fred.

November - december:

Egentlig skal der kun gøres noget, hvis du har hedelyng, du gerne vil bevare frisk så længe som muligt.

- **Lyngen beskæres**. Når lyngen er afblomstret kan du klippe blomsterstandene af. På den måde stimuleres planterne til at sætte nye skud, og dermed bliver tættere. Det er vigtigt, at klipningen sker i de bløde grønne grene – ikke de forveddede dele. Det kan udsætte, at lyngen bliver 'senil' – altså åben og trist – men det kan ikke forhindre at dette vil ske efter en årrække. Og så skal der meget mere til – se speciallitteratur om 'Lyngpleje'.